

Czwartek, 15 grudnia 2022 r.

P9_TA(2022)0449

90 lat po wielkim głodzie w Ukrainie – uznanie masowego mordu przez zagłodzenie za ludobójstwo

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 grudnia 2022 r. 90 lat po Wielkim Głodzie w Ukrainie – uznanie masowego mordu przez zagłodzenie za ludobójstwo (2022/3001(RSP))

(2023/C 177/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Ukrainy i Rosji, w szczególności rezolucję z 23 października 2008 r. w sprawie upamiętnienia Wielkiego Głodu sztucznie wywołanego na Ukrainie w latach 1932–1933 ⁽¹⁾,
 - uwzględniając europejską Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności,
 - uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa, Powszechną deklarację praw człowieka oraz inne traktaty i instrumenty ONZ dotyczące praw człowieka,
 - uwzględniając wspólne oświadczenia w sprawie rocznicy Wielkiego Głodu przyjęte na sesjach plenarnych Zgromadzenia Ogólnego ONZ,
 - uwzględniając Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego,
 - uwzględniając rezolucję Rady Najwyższej Ukrainy z 2003 r. uznającą celowe wywołanie głodu za akt ludobójstwa, a także ukraińską ustawę z 28 listopada 2006 r. w sprawie Wielkiego Głodu w Ukrainie w latach 1932–1933 oraz apel Rady Najwyższej Ukrainy z 16 listopada 2022 r. do parlamentów na całym świecie o uznanie Wielkiego Głodu w latach 1932–1933 za ludobójstwo na narodzie ukraińskim,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w Konwencji ONZ w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa uznaje się za ludobójstwo szereg czynów dokonanych w zamiarze zniszczenia w całości lub w części danej grupy narodowej, etnicznej, rasowej lub religijnej: zabijanie członków grupy, spowodowanie poważnego uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia psychicznego członków grupy, rozmyślne stworzenie dla członków grupy warunków życia obliczonych na spowodowanie ich całkowitego lub częściowego zniszczenia fizycznego, stosowanie środków mających na celu wstrzymanie urodzin w obrębie grupy, a także przymusowe przekazywanie dzieci jednej grupy innej grupie;
- B. mając na uwadze, że Wielki Głód z lat 1932–1933, który przyniósł śmierć milionów Ukraińców, został cynicznie zaplanowany i okrutnie wdrożony przez reżim sowiecki w celu narzucenia siłą polityki kolektywizacji rolnictwa Związku Sowieckiego i unicestwienia narodu ukraińskiego i jego tożsamości narodowej; mając na uwadze, że podobne okrutne metody reżim sowiecki stosował w innych częściach Związku Radzieckiego, w szczególności w Kazachstanie, na Białorusi, na Północnym Kaukazie i w innych miejscach; mając na uwadze, że tłumienie ukraińskiej tożsamości odbywało się również poprzez stosowanie terroru wobec osób pielęgnujących ukraińską tożsamość kulturową;
- C. mając na uwadze, że z dowodów wynika, iż reżim sowiecki umyślnie skonfiskował plony zbóż i zamknął granice, aby uniemożliwić Ukraińcom ucieczkę przed głodem; mając na uwadze, że w latach 1932 i 1933 Związek Radziecki eksportował zboże z terytorium Ukrainy, podczas gdy jej mieszkańcy umierali z głodu; mając na uwadze, że zabijaniu Ukraińców, zamieszkujących głównie obszary wiejskie, towarzyszyła często propaganda traktująca chłopów jak kozły ofiarne i przedstawiająca ich jako winnych głodu;
- D. mając na uwadze, że trwająca rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie, niszczenie ukraińskiej infrastruktury energetycznej i rolnej, blokowanie eksportu ukraińskiego zboża i kradzież milionów ton zboża przez Rosję rodzą strach przed sztucznie wywołanym głodem na dużą skalę, zwłaszcza na globalnym Południu, które jest uzależnione od przystępnego cenowo ukraińskiego zboża;

⁽¹⁾ Dz.U. C 15 E z 21.1.2010, s. 78.

Czwartek, 15 grudnia 2022 r.

- E. mając na uwadze, że zbrodnie sowieckie nie doczekały się jasnej oceny prawnej i moralnej ze strony społeczności międzynarodowej; mając na uwadze, że wybielanie i gloryfikowanie totalitarnego reżimu sowieckiego oraz ożywienie kultu Stalina w Rosji doprowadziło do tego, że dzisiejsza Rosja jest państwem sponsorującym terroryzm i stosującym metody terrorystyczne, a także do powtórzenia w naszych czasach przerażających zbrodni przeciwko narodowi ukraińskiemu, takich jak trwająca próba zamrożenia narodu ukraińskiego na śmierć poprzez celowe niszczenie cywilnej infrastruktury energetycznej Ukrainy w zimie;
- F. mając na uwadze, że do grudnia 2022 r. parlamenty lub inne przedstawicielskie instytucje państwowe ponad 20 krajów uznały Wielki Głód za ludobójstwo lub zbrodnię przeciwko narodowi ukraińskiemu i zbrodnię przeciwko ludzkości;
- G. mając na uwadze, że w 2022 i 2023 r. przypada 90. rocznica Wielkiego Głodu;
1. uznaje Wielki Głód, sztucznie wywołany w Ukrainie w latach 1932–1933 głód spowodowany celową polityką reżimu sowieckiego, za ludobójstwo narodu ukraińskiego, ponieważ zbrodni tej dopuszczono się z zamiarem zniszczenia grupy ludzi poprzez rozmyślne stworzenie dla nich warunków życia obliczonych na spowodowanie ich wyniszczenia fizycznego;
 2. czci pamięć wszystkich ofiar Wielkiego Głodu i solidaryzuje się z narodem ukraińskim, który ucierpiał w tej tragedii, w szczególności z żyjącymi świadkami Wielkiego Głodu oraz ich rodzinami; oddaje hołd osobom, które zmarły w wyniku tych zbrodni popełnionych przez totalitarny reżim sowiecki;
 3. zdecydowanie potępia te ludobójcze działania totalitarnego reżimu sowieckiego, które doprowadziły do śmierci milionów Ukraińców i poważnie uszkodziły fundamenty ukraińskiego społeczeństwa;
 4. wzywa wszystkie kraje, zwłaszcza Federację Rosyjską i inne kraje, które powstały w wyniku rozpadu Związku Radzieckiego, do otwarcia archiwów na temat sztucznie wywołanej klęski głodu w Ukrainie w latach 1932–1933;
 5. wzywa wszystkie państwa i organizacje międzynarodowe, które jeszcze nie uznały Wielkiego Głodu za ludobójstwo, aby to uczyniły; wzywa Federację Rosyjską, jako głównego następcę Związku Radzieckiego, do oficjalnego uznania Wielkiego Głodu i przeproszenia za te zbrodnie;
 6. wzywa państwa członkowskie UE i państwa trzecie do propagowania wiedzy o tych wydarzeniach i innych zbrodniach popełnionych przez reżim sowiecki oraz do włączenia wiedzy historycznej na ich temat do programów edukacyjnych i badawczych, aby zapobiegać podobnym tragediom w przyszłości;
 7. ubolewa nad faktem, że 90. rocznica Wielkiego Głodu przypada w czasie, gdy Rosja kontynuuje napastniczą wojnę przeciwko Ukrainie, narusza suwerenność i integralność terytorialną tego kraju oraz dąży do likwidacji Ukrainy jako państwa narodowego oraz do zniszczenia tożsamości i kultury jej narodu; potępia ponadto fakt, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie spowodowała światowy kryzys żywnościowy, a Rosja niszczy i pustoszy ukraińskie magazyny zboża i nadal utrudnia Ukrainie wywóz zboża do krajów najbardziej potrzebujących;
 8. potępia manipulowanie przez obecny reżim rosyjski pamięcią historyczną w celu zapewnienia przetrwania reżimu; w związku z tym ponownie potępia przymusowe zamknięcie przez władze rosyjskie organizacji zajmujących się prawami człowieka i prawami obywatelskimi – stowarzyszenia Memoriał i Centrum Praw Człowieka Memoriał; zamknięcie to uwypukliło rewizjonistyczną ideologię obecnego reżimu rosyjskiego; wzywa UE i jej państwa członkowskie, instytucje publiczne i prywatne oraz całe społeczeństwo obywatelskie do aktywnego potępienia i odrzucania wszelkich prób zniekształcania faktów historycznych lub manipulowania opinią publiczną w Europie, które podejmowane są za pomocą fałszywych narracji historycznych sfabrykowanych i rozpowszechnianych w celu wspierania ideologii i zapewnienia przetrwania zbrodniczych reżimów; wzywa wszystkie instytucje UE i państwa członkowskie, aby pomogły środowiskom akademickim i społeczeństwu obywatelskiemu dokumentować represje polityczne i zbrodnie totalitarne w Związku Radzieckim oraz prowadzić badania na ich temat i nauczać o nich;
 9. zdecydowanie potępia wszelkie formy totalitaryzmu; wyraża ubolewanie, że zbrodnie popełnione przez totalitarny reżim sowiecki nie zostały jeszcze ocenione z punktu widzenia prawa, że sprawcy tych zbrodni nie zostali pociągnięci do odpowiedzialności oraz że zbrodnie te nigdy nie zostały wyraźnie potępione przez społeczność międzynarodową; apeluje o kompleksową, historyczną i prawną ocenę reżimu sowieckiego oraz o przejrzystą debatę publiczną na temat jego zbrodni, ponieważ ma to ogromne znaczenie dla budowania wspólnej europejskiej historii i pamięci o przeszłości, a tym samym dla wzmocnienia odporności naszych społeczeństw na współczesne zagrożenia dla demokracji; powtarza, że ocena reżimu sowieckiego i przejrzysta debata publiczna na temat jego zbrodni jest najważniejsza przede wszystkim dla samej Rosji, aby zwiększyć świadomość społeczeństwa, budować odporność na dezinformację i wypaczoną narrację historyczną oraz zapobiegać powtarzaniu się podobnych zbrodni;

Czwartek, 15 grudnia 2022 r.

10. zobowiązuje właściwe służby Parlamentu Europejskiego do natychmiastowego przetłumaczenia niniejszej rezolucji na język rosyjski i ukraiński;
 11. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Najwyższej Ukrainy, prezydentowi i rządowi Ukrainy, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, prezydentowi, rządowi i parlamentowi Federacji Rosyjskiej, sekretarzowi generalnemu ONZ, sekretarz generalnej Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz sekretarz generalnej Rady Europy.
-